

Englestemmer med krudt bag

Af Jonna Toft, Periskop
Foto: Niels Åge Skovbo

Hurtige skift i undervisningen, et intenst nærvær og mange sociale aktiviteter er dirigent Carsten Seyer-Hansens vigtigste redskaber, når han arbejder med de mere end 30 drenge i Skt. Clemens Drengekor.

"Kom nu! Hop så!

Du bliver altså nødt til at vokse lidt!"

Carsten Seyer-Hansen griner og holder basketballen højt op over hovedet på Oliver, der hopper alt, hvad han har lært. De sveder så det triller, og gruppen af spillere bliver hele tiden uvidet med nye drenge, der kommer ind ad porten. De mødes af en high five eller et venskabeligt bokselslag fra Carsten.

Vi er i baggården til Århus Domsogns menighedshus, og de toppede brosten er ikke det bedste underlag for boldspil. Basketballkurven ser underligt malplaceret ud på sin stang mellem de skæve bindingsværkshuse, men drengene knokler rundt, og størst er jublen, når det lykkes at vriste bolden fra deres dirigent. Desværre slutter kampen brat, da bolden hopper over i næste baggård.

"Musikken og sangen kan ikke gøre det alene. Drengene skal have nogle gode sociale oplevelser, så de føler, at her hører de til," siger Carsten Seyer-Hansen, mens han puster ud.

Alle øver solosang

Carsten Seyer-Hansen, der er kantor ved Århus Domkirke, dannede Skt. Clemens Drengekor i 2003 i samarbejde med Århus Musikskole. Drengene, som er fra 8 år, øver hver onsdag. 1. års-sangerne har høreørelære i en time, og derefter er der to timers indstudering med hele koret. Sideløbende får alle drenge undervisning i solosang: I de tilstødende lokaler sidder tre uddannede sangpædagoger, som drengene på skift går ind til.

"Jeg kræver meget af dem – jeg vil tro, de kan mere musikteori end de fleste gymnasieelever. Ved høreørelære øver vi f.eks. solfège, at genkende intervaller og at notere rytmer. Jeg forsøger at tilrettelægge undervisningen, så den tager hensyn til deres behov: Der skal ske noget," siger Carsten Seyer-Hansen.

Koret består af en drenge- og en mandegruppe; 25 sopranner, 5 alter, 7 tenorer og 7 basser. Alt-, tenor- og basgruppen er dels drenge, hvis stemme har ændret sig, dels fædre og korvenner, der møder op og synger 2 timer med drengene hver onsdag. Repertoiret er klassisk, og der holdes ca. 10 koncerter årligt, hvoraf én ofte foregår i et samarbejde med Århus Symfoniorkester. Hertil kommer en udlandsrejse, i år til Alsace, og en weekendtur samt en lang række sociale aktiviteter. Om 14 dage holder de f.eks. kormesterskaber i Guitarhero.

Skaber bevægelse

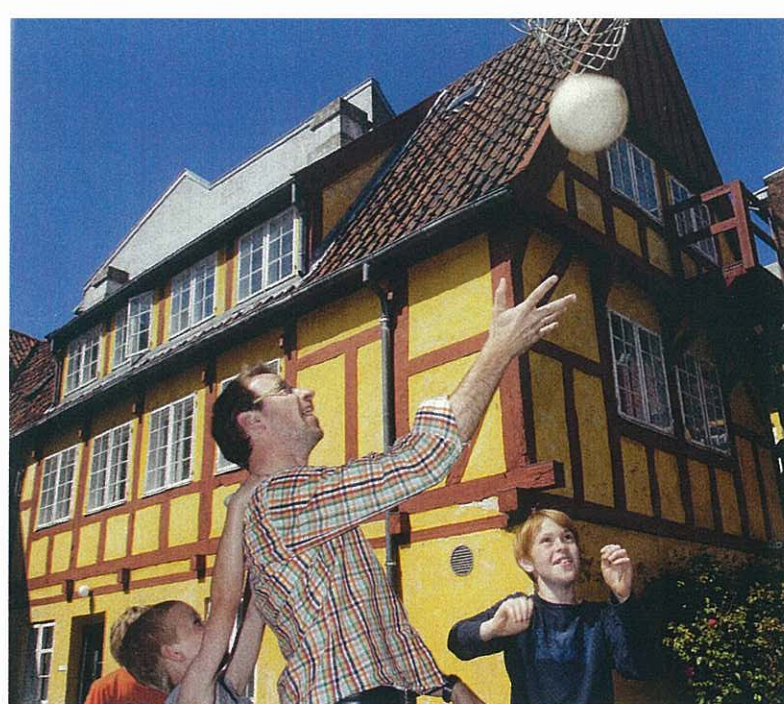
At undervise drenge kræver, at man tænker i fysisk aktivitet. Ellers begynder drengene hurtigt at rumstere rundt på stolene, gå op til skraldespanden, bladde uhemmet i noderne eller slå på deres sidemænd. Så Carsten Seyer-Hansen deler indstuderingen op i små bidder:

"Jeg skaber afveksling hele tiden, for de skal tit op og bevæge sig. Jeg bruger ofte nogle rytmeøvelser, hvor vi banker på lår, knæ, bryst, kinder og oven på hovedet, for så bliver det også sjovt at høre klangrummet. Desuden skal de stå op tit, mens de synger. Men alligevel lyder der et brøl, når de løber ud til pause efter 45 minutter," fortæller han.

Hjerneforskningen viser, at de fleste 8-10-årige drenge kun kan sidde stille og koncentrere sig om en opgave, som de ikke selv har valgt, i 12-15 minutter. Så er der ophobet så meget testosteron i kroppen, at den må bevæge sig.

Tænker i helheder

Drengene har stort behov for at vide, hvad hver enkelt sats skal

"Drengene kan rigtig godt lide at lave noget sammen med mig, hvor de kan give mig høvl. Jeg skal ikke altid være den, der ved, hvad der er rigtigt og forkert," siger Carsten Seyer-Hansen

"Jeg prøver at være både en kammerat og et forbillede. Vi har en drengeverden sammen, og vi slås og tumler en hel del," siger Carsten Seyer-Hansen

bruges til. Hvilken koncert? Hvornår, spørger de. "De ser tingene i helheder, og for dem er indstuderingen en detalje," smiler Carsten Seyer-Hansen skævt.

Skeler man igen til hjerneforskningen, finder man årsagen i testosteronet. Det mandlige kønshormon påvirker drenge helt fra fosterstadiet og betyder, at adgangen til venstre hjernehalvdel hæmmes – den, der opfatter i enkeltdele. Så mens piger suger til sig med begge hjernehalvdele, må drenge typisk gå gennem højre hjernehalvdel for at nå over i venstre: De skal se helheder, have rumlige oplevelser og mærke tingene for at forstå dem. Kønsforskellene udligner sig med alderen, men mange unge og voksne mænd er stadig påvirkede af testosteron.

"Når vi indstuderer et værk, piller jeg ikke særlig meget i detaljerne i starten. Vi synger værket fra ende til anden en del gange, så de oplever helheden og musikken," fortæller den 38-årige dirigent.

"De vil vide, hvad vi øver op imod, for at kunne se helheden. Så der skal være nogle højdepunkter, og der skal ikke være for langt imellem dem. Derfor har vi mange koncerter, og vi holder jævnligt matinéer for drengenes familier, hvor alle prøver at synge solo. Så er der også noget at øve frem imod indenfor solosang."

Nærvær er afgørende

De mange sociale aktiviteter ryster drengene sammen, men det er mindst lige så vigtigt for motivationen, at de møder nærvær fra dirigenten, mener Carsten Seyer-Hansen. Han prøver at huske detaljer om deres skole, familie, rejser og fritidsliv.

"Jeg gør mig umage for at snakke med mange forskellige drenge i pauserne og være personlig. De fleste er gode til at komme og fortælle, hvis noget trykker, f.eks. drillerier eller

noget i skolen eller familien. Teenagerne fortæller mig om kærestesorger og –glæder, og jeg ser fotos af kæresten. Nogle gange får jeg vist mere at vide end forældrene," smiler han.

Det er da også tydeligt, at drengene er glade for deres dirigent. De overfalder ham nærmest i pauserne, hvor han spiller bold eller tumler med dem. Selv de store i koret napper en brydekamp med ham ind imellem, for nu må de da snart være de stærkeste.

Så når en stemme går i overgang, beholder Carsten drengen i fællesskabet, men skåner ham lidt:

"Han kommer ned til basserne. Han skal jo vænne sig til en ny stemme, og han kan faktisk ikke synge i nogle måneder, for han kan ikke styre luftstrømmen. Men jeg vil gerne have ham med i fællesskabet, for han har nok at slås med i den periode. Efter 2-6 måneder rykkes han over i den stemmegruppe, hvor han hører til," forklarer han.

"Ofte sker stemmeskiftet nogenlunde samtidig med, at de definitivt knækker koden til noderne. Så når en sanger har en nedtur med stemmen, får han en optur ved at han pludselig kan synge næsten fra bladet. Det gør det nemmere at falde ind i en ny stemmegruppe."

Må selv skabe forbilleder

Der er et vist hierarki i drengekoret. De nye ser op til dem, der har været med længe. Alle har de brug for forbilleder, men de kan være svære at få øje på i det omgivende samfund:

"En fodboldspiller ser forbilleder dagligt, men en korsanger finder ingen synlige forbilleder i aviser, tv og radio. Drengene skal ind i huset her, før de møder forbilleder, der kan angive, i hvilken retning de skal rette deres stræben. Så jeg gør, hvad jeg kan, for at præsentere dem for nogle forbilleder, både ved at besøge andre drengekor og ved at de lærer sangerne fra kirkens kantori af professionelle sangere at kende," siger han.

Drengekor

Kun 2 procent af børnesangerne her i landet er drenge, og heraf synger en del i blandet kor. I Skt. Clemens Drengekor er der slet ingen tvivl: De vil absolut ikke synge sammen med piger!

» "Vi holder også hvert år en julekoncert, hvor vi inviterer en gæst eller et gæstekor med – f.eks. har drengene et par gange sunget koncert med BaSix."

"Klassisk kor eksisterer simpelthen ikke i en 3. klasses-drengs bevidsthed. Når de starter her, er det oftest fordi deres forældre har et forhold til at synge i kor. De kommer typisk enkeltvis, næsten aldrig med en ven. Så det er så vigtigt, at vi har et godt sammenhold." ■

Vil du vide mere?

www.clemensdrenge.dk

www.seyer.dk

Du kan finde mere læsestof om drenges hjernemodning på hjerneforsker Ann-Elisabeth Knudsens hjemmeside,
www.ann-e-knudsen.dk

I samarbejde med forlaget MUFO inviterer
Dansk Hørelæreforening til præsentation af

HØRELÆREBØGER

og til minikursus om **BØRNEHØRELÆRE**

Lørdag den 25. september 2010 kl. 10–15
på Odense Musikskole, Danmarksgade 10, 5000 Odense C

I anledning af MUFOs 20 års jubilæum sætter vi fokus på de mange hørelærebøger, som forlaget har udgivet. Jørn Lorenzen fortæller om arbejdet med udgivelsen af musikpædagogisk materiale, og der er bog/nodeudstilling med mulighed for køb af diverse bøger.

Efter frokostpausen fortæller Hanna Rose Jørgensen

ud fra sin bog "Hør, leg og lær" om overordnede betragtninger inden for børnehørelære, og giver eksempler på mange sjove og anderledes øvelser.

Herefter er der generalforsamling kl. 15–16, hvor alle er velkomne til at deltage.

Gebyr incl. frokost og kaffe: kr. 475, studerende: kr. 150.

Tilmelding til dhf@danskhorelaereforening.dk

eller tlf. 51 78 98 51 senest 10. september

Følgende hørelærebøger
vil blive præsenteret af
forfatterne:

Oluf Hildebrandt-Nielsen:
Musikskolernes Teoribog 1-3

Hans Mydtskov og Kasper Tagel:
Grundlæggende rytmisk hørelære
og teori

Amanda Brandenhoff:
MUSIK - Teori og Praksis

Inge Bjarke:
Rytmer med Toner, Musikkens
Grundbegreber samt SNAPSHOT
(lærebog i prima vista spil)